

[Socialministeren.]

tier, Argumenter, som man saa har lagt til Side, naar man af mere eller mindre tilfældige Grunde har gennemført andre Kriseforanstaltninger til andre Tider. Paa samme Maade gaar det ved Behandlingen af dette Lovforslag. Man har igen samlet en Række Argumenter, som jeg nu nærmere skal belyse. De er ikke meget værd, men de er nu ikke bedre, og derfor er man nødt til at gaa ind paa dem, som de er.

Det første Argument fra Venstres Side var det, som den ærede Ordfører for Kommunisterne nu omtalte: en Udtalelse fra Socialministeren i Forordet til Socialreformen, hvorefter der ved Udbygningen af Arbejdsløhedsforsikringen med Krisekasser nu skulde være skabt et Forsikringssystem, der ogsaa kunde bære under ekstraordinære Forhold. Jeg er fuldkommen enig med den ærede kommunistiske Ordfører i, at hvis jeg virkelig havde taget fejl paa dette Omraade, kunde det ikke være noget Argument for ikke at hjælpe de arbejdsløse under en Situation som den, der foreligger. Men Venstre ved jo meget godt, og formodentlig ved den ærede kommunistiske Ordfører ogsaa meget godt, under hvilke Forhold disse Udtalelser blev fremsat.

Man ved meget godt, at man, dengang Socialreformen blev udarbejdet i 1929—30 — man har ogsaa hørt det mange Gange før, men man ved det udmærket godt —, ikke kunde regne med Fremtiden, som man ikke kendte, men maatte regne med den Arbejdsløshed, man kendte gennem 20 Aar. Man sondrede her mellem den normale og den ekstraordinære Arbejdsløshed. Den normale laa omkring ved de 10 pCt. arbejdsledige, medens den ekstraordinære laa omkring ved 20 pCt. Saa sagde man, at denne Udbygning med Krisekasserne maatte ogsaa kunne bære en ekstraordinær Arbejdsløshed. Dengang Forslaget kom til Behandling i 1932, holdt jeg meget stærkt paa, at man maatte forøge Tilskuddene og udbygge Krisekasserne yderligere, fordi man dengang var oppe paa en Arbejdsløshed, som laa langt ud over, hvad man hidtil havde kendt. Man vidste allerede dengang, at man opererede med et vist Beregningsgrundlag, og at dette Beregningsgrundlag kun havde en begrænset Bæreevne, og at man naturligvis ikke, naar man stillede disse Takster og Tilskud op, kunde regne med andre Forhold end dem, de svarede til.

Man kunde ikke, naar man som Grundlag regnede med en Arbejdsløshed paa 20 pCt., ad de samme Veje bære en Arbejdsløshed paa 40—50 pCt. Dette var

klart for enhver og blev ogsaa fremhævet af den ærede daværende Ordfører for Venstre, det ærede Medlem Hr. Krag, selv i den Tale, jeg citerede under Finanslovbehandlingen.

Man maa, naar man angriber et Grundlag, sætte sig tilbage til den Tids Forhold og regne derudfra, og derfor har det altid været fuldkommen berettiget, naar jeg har sagt: om det er nogle Procent mere eller mindre, kan ikke være afgørende, men hvis man kommer op paa en fuldkommen kriseagtig Arbejdsløshed, saa gælder det Beregningsgrundlag, som enhver ved — det ligger aabent for enhver — er bragt til Veje under helt andre Forhold i 1929—30, selvfølgelig ikke. Derfor er det ogsaa en Tilsnigelse, naar Venstre stiller Forholdene op, som om en Bemærkning i Noterne fra Beregningerne i 1929 kunde illustrere Forholdene i 1933 eller 1934, Forhold, som ingen af os dengang kendte eller befrygtede.

Det næste saakaldte Argument i Venstres Udtalelser til Betænkningen opererer med Beskyldninger mod undertegnede for at have modsat sig eller ikke at have været tilstrækkeligt interesseret i en Undersøgelse af Arbejdsløshedens Omfang. Det kunde ikke falde mig ind paa nogen Maade at modsætte mig Fremskaffelsen af nogen Art af saglige Oplysninger, heller ikke en Undersøgelse af Arbejdsløshedsforholdene. Det er muligt, jeg bagefter vilde gøre Indvendinger mod den Maade, hvorpaa man vilde anvende de Oplysninger, man havde faaet, men selve Undersøgelsen har jeg aldrig modsat mig. Det er derfor temmelig langt ude, naar jeg ikke alene skal finde mig i, at Bladene gør mine Ord til Løgn, som de har gjort det ustandseligt i den senere Tid paa dette Omraade, men ogsaa i, at Argumentet tages op af Venstre her paa Rigsdagen, som har Adgang til gennem Papirerne her at se, at Paastanden om, at jeg har modsat mig eller forhalet eller ikke ønsket at bidrage til en Undersøgelse, ikke er rigtig. Men af Hensyn til de enkelte, der maatte være, der foretrækker Sandhed fremfor, hvad de partipolitisk har Brug for, skal jeg nu give en kort Redegørelse for, hvad jeg i Virkeligheden har foretaget mig paa dette Omraade.

I Skrivelse af 5. April 1934, der her er aftrykt som Bilag 5, anmodede Industri-raadet om, at der maatte blive foranstaltet en Undersøgelse af Arbejdsløshedens virkelige Omfang og de Aarsager, der for den enkelte fremkaldte Arbejdsløshed. Ved Skrivelse af 25. Maj d. A. fik jeg en lignende